

Wzorcowy Formularz Weryfikacji Niezależności Członków Rady Nadzorczej

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce przygotowany przez Stowarzyszenie Niezależnych Członków Rad Nadzorczych („**Stowarzyszenie**”) formularz ułatwiający weryfikację niezależności członków i członkiń rad nadzorczych spółek publicznych będących jednostkami zainteresowania publicznego w rozumieniu *Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym*. W ocenie Stowarzyszenia udział niezależnych członków i członkiń rady nadzorczej jest jednym z kluczowych warunków skutecznego nadzoru nad spółką. Dlatego też zapewnienie faktycznej niezależności leży w interesie wszystkich spółek, ich akcjonariuszy oraz innych interesariuszy.

Członkowie i członkinie rady nadzorczej, którzy zadeklarowali spełnianie kryteriów niezależności, o których mowa w *Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym*, a także w *Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2021* oraz w *Dobrych praktykach dla jednostek zainteresowania publicznego dotyczących zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu*, powinni podlegać corocznej weryfikacji w tym zakresie. Niniejszy formularz może być pomocny w dokonywaniu przedmiotowej oceny. Rekomendujemy, aby rada nadzorcza dokonywała ww. weryfikacji przed złożeniem oświadczenia rady nadzorczej dotyczącego powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu, w tym spełnienia przez jego członków i członkinie kryteriów niezależności, dla potrzeb raportów rocznych, o których mowa w §70 ust. 1 pkt 8) i §71 ust. 1 pkt 8) *Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim*. Najlepiej, aby

weryfikacja ta odbyła się w formie debaty podczas posiedzenia rady nadzorczej, na podstawie corocznie wypełnionych formularzy. Rekomendujemy również, aby zakończenie procesu weryfikacji zmaterializowało się w postaci podjęcia przez radę nadzorczą uchwały, w której znajdzie się ocena spełnienia przez poszczególnych niezależnych członków i członkinie rady nadzorczej kryteriów niezależności. Z niniejszego formularza mogą również skorzystać akcjonariusze w celu weryfikacji zgłaszanych przez nich kandydatów na niezależnych członków i członkiń rady nadzorczej.

Zwracamy uwagę na *Zalecenie Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczące roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE)*¹, zgodnie z którym „**Rozstrzygnięcie, co stanowi o niezależności, zasadniczo leży w gestii rady (nadzorczej). Rada (nadzorcza) może nawet stwierdzić, że mimo spełnienia przez określonego dyrektora wszystkich określonych na szczeblu krajowym kryteriów oceny niezależności dyrektorów, danej osoby nie można uznać za niezależną w świetle szczególnych okoliczności dotyczących danej osoby lub spółki; i odwrotnie.**”

W sytuacjach jakichkolwiek wątpliwości w zakresie niezależności danej osoby, rekomendujemy uznanie takiej osoby za niespełniającej kryteriów niezależności.

Przedstawiony poniżej formularz jest podzielony na dwie części:

- I część zawiera podstawowe informacje nt. danego członka albo członkini rady nadzorczej;
- II część odnosi się do okoliczności, które mogą mieć wpływ na niezależność. W pkt 1- 10 zostały wskazane kryteria, które wynikają z *Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym*. W punkcie 11 zostało przytoczone kryterium niezależności z *Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021*. W kolejnych punktach zostały wskazane inne okoliczności, które zdaniem Stowarzyszenia powinny zostać wzięte pod uwagę w kontekście oceny niezależności członka albo członkini rady nadzorczej; sam fakt udzielenia odpowiedzi „TAK” na kryterium wskazane w tejże sekcji nie przesądza o statusie niezależności członka albo członkini rady nadzorczej. W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na którekolwiek z pytań wskazanych w formularzu prosimy o opisanie tych okoliczności.

I. Dane członka/członkini rady nadzorczej

1. Imię i Nazwisko	
2. Zatrudnienie ²	
3. Pełnione aktualnie funkcje w organach innych spółek	
4. Podmioty powiązane z członkiem lub członkinią rady nadzorczej według MSR24 ³	
5. Posiadane akcje/udziały w Spółce lub jednostkach z nią powiązanych	

II. Weryfikacja niezależności

LP	Okoliczności mające wpływ na niezależność członka/członkini rady nadzorczej	TAK/NIE	Komentarz
a) Kryteria, które wynikają z Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym			
1	Nie należę ani w okresie ostatnich 5 lat od dnia powołania nie należałem/am do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym nie jestem ani nie byłem/am członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej ⁴	TAK/NIE	

2	Nie jestem ani nie byłem/am w okresie ostatnich 3 lat od dnia powołania pracownikiem danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej (z wyjątkiem sytuacji, gdy członkiem komitetu audytu jest pracownik nienależący do kadry kierowniczej wyższego szczebla, który został wybrany do rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej jednostki zainteresowania publicznego jako przedstawiciel pracowników)	TAK/NIE	
3	Nie sprawuję kontroli w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 lit. a-e ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości ⁵ lub nie reprezentuję osób lub podmiotów sprawujących kontrolę nad daną jednostką zainteresowania publicznego	TAK/NIE	
4	Nie otrzymuję lub nie otrzymałem/am dodatkowego wynagrodzenia ⁶ , w znacznej wysokości, od danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej, z wyjątkiem wynagrodzenia, jakie otrzymuję jako członek rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, w tym komitetu audytu	TAK/NIE	
5	Nie utrzymuję ani w okresie ostatniego roku od dnia powołania nie utrzymywałem/am istotnych stosunków gospodarczych z daną jednostką zainteresowania publicznego lub jednostką z nią powiązaną, bezpośrednio lub będąc właścicielem, współnikiem, akcjonariuszem, członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego podmiotu utrzymującego takie stosunki	TAK/NIE	
6	Nie jestem i w okresie ostatnich 2 lat od dnia powołania nie byłem/am: 1) właścicielem, współnikiem (w tym komplementariuszem) lub akcjonariuszem obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej lub 2) członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej jednostki zainteresowania publicznego, lub 3) pracownikiem lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej, lub 4) inną osobą fizyczną, z której usług korzystała lub którą nadzorowała obecna lub poprzednia firma audytorska lub biegły rewident działający w jej imieniu	TAK/NIE	

7	Nie jestem członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego jednostki, w której członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jest członek zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego	TAK/NIE	
8	Nie jestem członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej jednostki zainteresowania publicznego dłużej niż 12 lat	TAK/NIE	
9	Nie jestem małżonkiem, osobą pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym w linii prostej, a w linii bocznej do czwartego stopnia – członka zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub osoby, o której mowa w pkt 1-8	TAK/NIE	
10	Nie pozostaję w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli z członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub osobą, o której mowa w pkt 1-8	TAK/NIE	
b) Kryterium niezależności z Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021			
11	Nie mam rzeczywistych i istotnych powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce	TAK/NIE	
c) Inne okoliczności, które powinny zostać wzięte pod uwagę w kontekście oceny niezależności członka/członkini rady nadzorczej			
12	Czy według Pana/Pani najlepszej wiedzy istnieją jakiegokolwiek okoliczności, które mogłyby, choćby potencjalnie, wpłynąć negatywnie na rzeczywiste spełnianie przez Pana/Panią kryteriów niezależności, o których mowa w pkt 1-11 niniejszego formularza?	TAK/NIE	
13	Czy ma Pan/Pani rzeczywiste i istotne powiązania z jednostką powiązaną z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce?	TAK/NIE	
14	Czy zgodnie z Pana/Pani najlepszą wiedzą, podmioty powiązane z Panem/Panią mają rzeczywiste i istotne powiązania ze Spółką, jej jednostkami powiązanymi lub akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce?	TAK/NIE	

15	Czy zgodnie z Pana/Pani najlepszą wiedzą, bliscy członkowie Pana/Pani rodziny ⁷ mają rzeczywiste i istotne powiązania ze Spółką, jej jednostkami powiązanymi lub akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce?	TAK/NIE	
16	Czy jest Pan/Pani świadomy/a jakiegokolwiek konfliktu interesów, w tym potencjalnego konfliktu interesów w związku z funkcją członka/członkini rady nadzorczej?	TAK/NIE	
17	Czy czerpie Pan/Pani przychody (w tym w ramach stosunku pracy, umowy cywilnoprawnej lub prowadzonej działalności gospodarczej) od akcjonariusza posiadającego co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce lub jednostek z nim powiązanych?	TAK/NIE	
18	Czy przed powołaniem do rady nadzorczej Spółki utrzymywał/a Pan/Pani relacje osobiste lub zawodowe z członkami Zarządu Spółki lub jednostki z nią powiązanej?	TAK/NIE	
19	Czy w okresie ostatnich 3 lat przed powołaniem lub w trakcie zasiadania w radzie nadzorczej Spółki utrzymywał/a Pan/Pani istotne relacje osobiste lub zawodowe z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce lub jednostkami z nim powiązanymi?	TAK/NIE	
20	Czy istnieją jakiegokolwiek inne okoliczności, które mogą skutkować brakiem niezależności członka/członkini rady nadzorczej?	TAK/NIE	

(podpis członka/członkini Rady Nadzorczej)

Przypisy

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32005H0162>.

² Zatrudnienie rozumiane jako główna aktywność zawodowa członka rady nadzorczej, niezależnie od formy prawnej tej aktywności, w tym w szczególności umowa o pracę, kontrakt menadżerski, umowa zlecenia czy też własna działalność gospodarcza lub uczestnictwo w spółce osobowej.

³ MSR24 – Rozp. Komisji (UE) nr 632/2010 z dnia 19 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 24; link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010R0632> pomocniczo, definicja podmiotu powiązanego została zamieszczona na ostatniej stronie formularza. Ilekroć w niniejszym formularzu jest mowa o podmiocie powiązonym, należy przez niego rozumieć podmiot powiązany w rozumieniu MSR24.

⁴ Zgodnie z Dobrymi Praktykami dot. zasad powoływania, składu i funkcjonowania komitetu audytu, KNF, 24 grudnia 2019 r. – dla interpretacji pojęcia „jednostka powiązana” należy stosować art. 3 ust. 1 pkt 43 ustawy o rachunkowości: **jednostki powiązane** - rozumie się przez to dwie lub więcej jednostek wchodzących w skład danej grupy kapitałowej; grupa kapitałowa - rozumie się przez to jednostkę dominującą wraz z jednostkami zależnymi. Ilekroć w niniejszym formularzu jest mowa o jednostce powiązanej, należy przez nią rozumieć jednostkę powiązaną w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 43 ustawy o rachunkowości.

⁵ art. 3 ust 1 pkt 37 lit a-e ustawy o rachunkowości

jednostka dominująca - rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad jednostką zależną, w szczególności:

- a) posiadającą bezpośrednio lub pośrednio większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym jednostki zależnej, także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, wykonującymi prawa głosu zgodnie z wolą jednostki dominującej, lub
- b) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną tej jednostki zależnej w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu, posiadającymi na podstawie statutu lub umowy spółki, łącznie z jednostką dominującą, większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym, lub
- c) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do powoływania i odwoływania większości członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących tej jednostki zależnej, lub
- d) będącą udziałowcem jednostki zależnej, której więcej niż połowę składu organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących w poprzednim roku obrotowym, w ciągu bieżącego roku obrotowego i do czasu sporządzenia sprawozdania finansowego za bieżący rok obrotowy stanowią osoby powołane do pełnienia tych funkcji w rezultacie wykonywania przez jednostkę dominującą prawa głosu w organach tej jednostki zależnej, chyba że inna jednostka lub osoba ma w stosunku do tej jednostki zależnej prawa, o których mowa w lit. a, c lub e, lub
- e) będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną tej jednostki zależnej, na podstawie umowy zawartej z tą jednostką zależną albo statutu lub umowy tej jednostki zależnej.

⁶ art. 129 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Dodatkowe wynagrodzenie w szczególności:

- 1) obejmuje udział w systemie przydziału opcji na akcje lub innym systemie wynagradzania za wyniki;
- 2) nie obejmuje otrzymywania kwot wynagrodzenia w stałej wysokości w ramach planu emerytalnego, w tym wynagrodzenia odroczonego, z tytułu wcześniejszej pracy w danej jednostce zainteresowania publicznego w przypadku, gdy warunkiem wypłaty takiego wynagrodzenia nie jest kontynuacja zatrudnienia w danej jednostce zainteresowania publicznego.

⁷ Zgodnie z definicją z MSR 24 wskazaną poniżej

Wyciąg z MSR 24 – Definicja podmiotu powiązanego

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe (w niniejszym standardzie nazywaną „jednostką sprawozdawczą”).

- a) **Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany z jednostką sprawozdawczą, jeżeli ta osoba:**
 - (i) sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą;
 - (ii) ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą; lub
 - (iii) jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej.

- b) **Jednostka jest związana z jednostką sprawozdawczą, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:**
 - (i) Jednostka i jednostka sprawozdawcza są członkami tej samej grupy (co oznacza, że każda jednostka dominująca, zależna i współzależna jest związana z pozostałymi jednostkami).
 - (ii) Jedna jednostka jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem innej jednostki (lub jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem członka grupy, której członkiem jest ta inna jednostka).
 - (iii) Obydwie jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tego samego trzeciego podmiotu.
 - (iv) Jedna jednostka jest wspólnym przedsięwzięciem trzeciej jednostki, a dana inna jednostka jest jednostką stowarzyszoną trzeciej jednostki).
 - (v) Jednostka jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz pracowników jednostki sprawozdawczej lub jednostki związanej z jednostką sprawozdawczą. Jeżeli jednostka sprawozdawcza jest sama w sobie takim programem, sponsorujący pracodawcy są również związani z jednostką sprawozdawczą.
 - (vi) Jednostka jest kontrolowana lub wspólnie kontrolowana przez osobę określoną w pkt a).
 - (vii) Osoba określona w pkt a) ppkt (i) ma znaczący wpływ na jednostkę lub jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki (lub jednostki dominującej tej jednostki).

Bliscy członkowie rodziny danej osoby są członkami rodziny, co do których istnieje przypuszczenie, że mogą wywierać wpływ na tę osobę lub podlegać wpływowi tej osoby w swoich kontaktach z jednostką. Można do nich zaliczyć:

- a) dzieci i małżonka lub partnera życiowego tej osoby;
- b) dzieci małżonka lub partnera życiowego tej osoby; oraz
- c) osoby pozostające na utrzymaniu tej osoby lub małżonka lub partnera życiowego tej osoby.

Świadczenie łączy w sobie wszystkie świadczenia pracownicze (według definicji w MSR 19 Świadczenia pracownicze), w tym świadczenia pracownicze, do których odnosi się MSSF 2 Płatności w formie akcji. Świadczenia pracownicze stanowią wszelkie formy wynagrodzenia wypłaconego, przypadającego do zapłaty lub zapewnianego przez jednostkę lub w jej imieniu w zamian za usługi świadczone na rzecz jednostki. W ich skład wchodzi też wynagrodzenie wypłacane w imieniu jednostki dominującej w stosunku do jednostki. W skład świadczenia wchodzi:

- a) krótkoterminowe świadczenia pracownicze, jak pensje i składki na ubezpieczenie społeczne, płatny urlop wypoczynkowy i płatne zwolnienia chorobowe, udziały w zyskach i premie (jeśli są wypłacane w ciągu dwunastu miesięcy od zakończenia okresu) oraz świadczenia niepieniężne (jak opieka medyczna, zakwaterowanie, samochody oraz bezpłatne bądź dotowane dobra lub usługi) na rzecz obecnych pracowników;
- b) świadczenia po okresie zatrudnienia, jak emerytury, pozostałe świadczenia emerytalne, emerytalne ubezpieczenie na życie albo emerytalna opieka zdrowotna;
- c) pozostałe długoterminowe świadczenia pracownicze, w tym urlop udzielany pracownikom z tytułu wysługi lat, urlop naukowy, nagrody jubileuszowe bądź inne długoterminowe świadczenia pracownicze, długoterminowe świadczenia rentowe oraz, jeśli nie są one płatne w całości w okresie dwunastu miesięcy od zakończenia okresu, udziały w zyskach, premie i odroczone wynagrodzenie;
- d) świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy; oraz
- e) płatności w formie akcji.

Kontrola jest to zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.